

Suvestinė redakcija nuo 2002-11-09

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [8-215](#), i. k. 099301MISAK00000420

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

Į S A K Y M A S

**DĖL REGLAMENTO STR 2.01.01(3):1999 „ESMINIAI STATINIO REIKALAVIMAI.
HIGIENA, SVEIKATA, APLINKOS APSAUGA“ PATVIRTINIMO**

1999 m. gruodžio 27 d. Nr. 420

Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 09 29 nutarimą Nr. 1076 „Dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos (Nacionalinė *Acquis* priėmimo programa) teisės derinimo priemonių 1999 metų planų patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [83-2473](#)):

1. T v i r t i n u techninių reikalavimų statybos reglamentą STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“ (pridedama).

2. Nustatau, kad šio įsakymo 1 punkte nurodytas reglamentas įsigaliojė nuo 2000 02 01.

3. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje vadovautis reikšminiais žodžiais: „reglamentas“, „statyba“.

APLINKOS MINISTRAS

DANIUS LYGIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
1999 12 27 įsakymu Nr. 420

TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ STATYBOS REGLAMENTAS
STR 2.01.01(3):1999

ESMINIAI STATINIO REIKALAVIMAI.
HIGIENA, SVEIKATA, APLINKOS APSAUGA

I. TAIKymo SRITIS IR BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis techninių reikalavimų Reglamentas nustato vieną iš šešių esminių statinio reikalavimų – statinio higienos, sveikatos, aplinkos apsaugos reikalavimus (žr. šio Reglamento 9.6.3 punktą).

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

2. Reglamentas priklauso techninių reikalavimų reglamentams, kurie nustato pagrindines Lietuvos Respublikos statybos, techninio normavimo, projektavimo ir statybos kryptis, suderintas su Europos Ekonominės Bendrijos Tarybos 1988 m. gruodžio 21 d. direktyvos 89/106/EEC „Dėl valstybių narių įstatymų, reglamentų ir administracinių nuostatų, susijusių su statybos produktais, suderinimo“ (toliau – SPD; šios raidės reiškia sutrumpintą minėtos Direktyvos pavadinimą – Statybos produktų direktyva), jos priedų ir ją papildančių aiškinamųjų dokumentų (94/C62/01) nuostatomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

3. Šio reglamento 2 punkte minėti SPD papildantieji aiškinamieji dokumentai yra:

ID Nr. 1 „Mechaninis atsparumas ir pastovumas“;

ID Nr. 2 „Gaisrinė sauga“;

ID Nr. 3 „Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“;

ID Nr. 4 „Naudojimo sauga“;

ID Nr. 5 „Apsauga nuo triukšmo“;

ID Nr. 6 „Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“.

4. SPD ir jos priedai paskelbti oficialiame Europos Sąjungos leidinyje „Official Journal of the European Communities“ 1989 02 11 Nr. L 40 (32 tomas); jos priedai, aiškinamieji dokumentai ID (nurodyti šio reglamento 3 p.) – to paties leidinio 1994 02 28 Nr. C 62 (37 tomas).

5. Šio Reglamento 2 punkte minėti reglamentai:

5.1. statybos techninis reglamentas STR 1.01.04:2002 „Statybos produktai. Atitikties įvertinimas ir „CE“ ženklavimas“ (Žin., 2002, Nr. [54-2140](#));

5.2. statybos techninis reglamentas STR 1.03.02:2002 „Statybos produktų atitikties deklaravimas“ (Žin., 2002, Nr. [54-2142](#));

5.3. statybos techninis reglamentas STR 1.03.03:2002 „Techniniai liudijimai. Rengimas ir tvirtinimas“ (Žin., 2002, Nr. [54-2141](#));

5.4. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01 (1):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Mechaninis patvarumas ir pastovumas“ (Žin., 1999, Nr. [112-3260](#));

5.5. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01(2): 1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“ (Žin., 2000, Nr. [17-424](#); 2002, Nr. [96-4233](#));

5.6. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01 (4):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Naudojimo sauga“ (Žin., 2000, Nr. [8-216](#); 2002, Nr. [96-4232](#));

5.7. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01 (5):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Apsauga nuo triukšmo“ (Žin., 2000, Nr. [8-216](#); 2002, Nr. [96-4232](#));

5.8. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01(6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ (Žin., 1999, Nr. [107-3120](#); 2002, Nr. [98-4343](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

6. Šio Reglamento tikslas – vadovaujantis SPD ir jos aiškinamuoju dokumentu ID Nr. 3, konkretizuoti esminį statinio reikalavimą „Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“, kad būtų galima įvertinti, kaip Lietuvos Respublikoje šią sritį reglamentuojantys galiojantys normatyviniai statybos techninių ir statinio saugos ir paskirties dokumentai atitinka SPD; paskelbti netekusiais galios SPD prieštaraujančius normatyvinius statybos techninius dokumentus, parengti naujus (pakeisti, papildyti galiojančius) normatyvinius dokumentus, taip pat darniaisiais Lietuvos standartais perimti darniuosius Europos standartus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

7. Šis Reglamentas yra privalomas normatyvinius statybos techninius ir statinių saugos ir paskirties dokumentus rengiantiems fiziniams, juridiniams asmenims, taip pat statybos dalyviams, valstybinėms statybos ir statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijoms, savivaldybėms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

8. Šio Reglamento nuostatos ir jo II skyriuje įrašytos sąvokos bei jų apibrėžimai privalomi rengiant kitus normatyvinius statybos techninius dokumentus ir normatyvinius statinių saugos ir paskirties dokumentus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

9. Šiame Reglamente vartojamos pagrindinės sąvokos yra tos pačios, kurios pateiktos Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)). Žemiau pateikiamos tik tiesiogiai su Reglamentu susijusios sąvokos:

9.1. **Normatyviniai statinio saugos ir paskirties dokumentai** – dokumentai, kurie kitų įstatymų ar teisės aktų pagrindu nustato statinio apsaugos ir saugos, žmonių, kurie juo naudojami, apsaugos ir saugos, statinio aplinkos apsaugos ir saugos reikalavimus pagal Statybos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas sritis, atsižvelgiant į statinio paskirtį (statinio tipą) ir jame planuojamą veiklą. Šie dokumentai taip pat nustato statinio paskirties reikalavimus: statinio matmenų (priklausančių nuo statinio paskirties) apskaičiavimo, funkcininių ryšių tarp statinio dalių (patalpų) ir statinių, technologinių ir energetikos įrenginių, technologinių inžinerinių sistemų, technologijos ir energetikos procesų patikimumo, efektyvumo ir saugos; inžineriniais tinklais tiekiamų ir statinio inžinerinėse sistemose naudojamų vandens, nuotekų, energijos nešiklių ir pan.; žemės ūkio melioracijos sistemų reguliuojamo dirvožemio drėgmės režimo ir agrotechnikos.

9.2. **Naudojimo savybės** – kiekybiniai rodikliai (vertė, laipsniai, klasės arba lygiai), apibūdinantys statinio, statinio dalies ar produkto esamą būklę, įvertinus dėl statinio ar statinio dalių numatomo naudojimo pagal paskirtį sąlygų arba numatomų produktų naudojimo sąlygų pokyčius.

9.3. **Normalus naudojimas** – prevencinių ir kitų priemonių visuma, siekiant užtikrinti statinio naudojimo paskirties reikalavimus per visą jo naudojimo trukmę. Šios priemonės apima valymą, tinkamos būklės palaikymą, atnaujinimą, instaliavimą ir atskirų statinio dalių pakeitimą.

Normalus naudojimas taip pat apima kontrolines apžiūras, atliekamas tuo atveju, kai reikia įvertinti apskaičiuotą išlaidų santykį su tam tikrų statinio dalių verte.

9.4. **Poveikis** – veiksniai, dėl kurių poveikio statiniui ar jo dalims atsirastų nukrypimų nuo esminių reikalavimų. Veiksniai gali būti mechaniniai, cheminiai, biologiniai, šiluminiai ir elektromagnetiniai.

9.5. **Statybos produkto naudojimas pagal paskirtį** – statybos produktas privalo būti tokių charakteristikų, kad, jį pagal paskirtį įkonstravus į tinkamai suprojektuotą ir pastatytą statinį, būtų tenkinami statinio esminiai reikalavimai.

9.6. **Esminiai statinio reikalavimai** – statinys (jo dalis) turi būti suprojektuotas ir pastatytas iš tokių statybos produktų, kurių savybės per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę užtikrintų šiuos esminius statinio reikalavimus:

9.6.1. mechaninio atsparumo ir pastovumo, t. y. kad apkrovos, galinčios statinį veikti statybos ir naudojimo metu, nesukeltų šių pasekmių: viso statinio ar jo dalies griūties, didesnių deformacijų nei leistinos, žalos kitoms statinio dalims, įrenginiams ar sumontuotai įrangai; žalos dėl aplinkybių, kurių be didelių sunkumų ir išlaidų galima išvengti ar jas apriboti (sprogimas, smūgis, perkrova, žmonių padarytos klaidos);

9.6.2. gaisrinės saugos, t. y. kad kilus gaisrui statinio laikančiosios konstrukcijos tam tikrą laiką galėtų išlaikyti jas veikusias ir dėl gaisro atsiradusias apkrovas; būtų apribota: gaisro kilimo galimybė ir ugnies bei dūmų plitimas statinyje, gaisro išplitimas į gretimus statinius; statinyje esantys žmonės galėtų saugiai išeiti iš jo ar būtų galima juos išgelbėti kitomis priemonėmis; veiktų žmonių išpėjimo ir gaisro gesinimo sistemos; gelbėtojai (ugniagesiai) galėtų saugiai dirbti;

9.6.3. higienos, sveikatos ir aplinkos apsaugos, t. y. kad būtų nepažeistos statinyje ar prie jo esančių žmonių higienos sąlygos ir nekiltų grėsmė žmonių sveikatai dėl šių priežasčių: kenksmingų dujų išsiskyrimo, pavojingų kietųjų dalelių ar dujų atsiradimo ore, pavojingos spinduliuotės, vandens ar dirvožemio taršos, nuotekų, dūmų, kietųjų ar skystųjų atliekų netinkamo šalinimo, statinių konstrukcijų ar statinių vidaus drėgmės;

9.6.4. saugaus naudojimo, t. y. kad statinį naudojant ar prižiūrint būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (paslydimo, kritimo, susidūrimo, nudegimo, sužeidimo ar sužalojimo elektros srove, sprogimo) rizikos;

9.6.5. apsaugos nuo triukšmo, t. y. kad statinyje ar prie jo būnančių žmonių girdimas triukšmas nekeltų grėsmės jų sveikatai, leistų miegoti, ilsėtis bei dirbti normaliomis sąlygomis;

9.6.6. energijos taupymo ir šilumos išsaugojimo, t. y. kad naudojamas šiluminės energijos kiekis, atsižvelgiant į vietovės klimato sąlygas ir gyventojų poreikius, nebūtų didesnis už reikiamą (t. y. apskaičiuotą pagal higienos normų ir pastato ar jo patalpų paskirties reikalavimus).

9.7. **Standartas** – sutarimu parengtas ir pripažintos standartizacijos institucijos priimtas dokumentas, kuris nustato bendram ir daugkartiniam naudojimui tinkančias taisykles, bendruosius principus ar charakteristikas ir yra skirtas įvesti optimalią tvarką tam tikroje srityje. **Darnusis Lietuvos standartas** yra kaip Lietuvos standartas perimtas **darnusis Europos standartas**, kurį Europos standartizacijos organizacijos parengia ir priima Europos Komisijos pavedimu.

9.8. **Techninis liudijimas** – bet kuris dokumentas, patvirtinantis statybos produkto tinkamumo naudoti techninį įvertinimą pagal statinio, kuriame numatoma šį produktą naudoti, esminius reikalavimus ir nustatantis techninius statybos produkto reikalavimus.

Techniniai liudijimai yra šie:

9.8.1. Europos techninis liudijimas, kurį išduoda Europos techninio įteisinimo įstaigos (EOTA) narys pagal SPD reikalavimus;

9.8.2. nacionalinis techninis liudijimas, kurį išduoda paskirtoji Lietuvos techninio įteisinimo įstaiga.

PASTABA. Europos techninis liudijimas – dokumentas, kurį išdavė Europos techninio įteisinimo įstaigos (European Organization for Technical Approvals (EOTA)) narys pagal šios organizacijos ir Europos komisijos nustatytą tvarką.

9.9. **Techninė specifikacija** – dokumentas (dokumento dalis), kuriame pateiktus techninius reikalavimus turi atitikti apibūdinamas produktas, procesas ar paslauga. Statybos produktų techninės specifikacijos yra standartai ir techniniai liudijimai.

Techninės specifikacijos yra šių kategorijų:

– A kategorijos – statybos techniniai reglamentai arba standartai, kurie taikomi projektuojant ir statant pastatus bei inžinerinius statinius ir jų dalis arba atskirais šios veiklos atvejais, vadovaujantis SPD nustatytais statinio esminiais reikalavimais;

– B kategorijos – standartai ir techniniai liudijimai, kurie taikomi tik statybos produktams, įvertinant jų atitiktį ir ženklinant pagal SPD.

PASTABOS:

1. A ir B kategorijų techninėse specifikacijose įrašyti reikalavimai turi būti tarpusavyje suderinti.

2. B kategorijos techninėse specifikacijose turi būti nurodoma atitinkamų statybos produktų paskirtis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

III. ESMINIO REIKALAVIMO „HIGIENA, SVEIKATA IR APLINKOS APSAUGA“ PAAIŠKINIMAS

10. Esminis reikalavimas „Higiena, sveikata ir aplinkos apsauga“ nustato, kad statinys turi būti suprojektuotas ir pastatytas taip, kad nekeltų grėsmės statinyje ar prie jo būnantiems žmonėms (toliau – žmonės) dėl šių priežasčių:

10.1. kenksmingų dujų išsiskyrimo;

10.2. pavojingų dalelių ar dujų buvimo ore;

10.3. pavojingos spinduliuotės;

10.4. vandens ar dirvožemio taršos ir gyvųjų organizmų nuodijimo;

10.5. netinkamo nuotėkų, dūmų, kietųjų ar skystųjų atliekų pašalinimo;

10.6. drėgmės statinio dalyse ir jo dalių vidaus paviršiuose.

11. Statinio esminio reikalavimo „Higiena, sveikata ir aplinkos apsauga“ įvykdymas užtikrinamas visuma reikalavimų ir priemonių, numatomų statinių sumanymo, projektavimo, statybos ir normalaus naudojimo metu, taip pat statybos produktų kokybiniais rodikliais. Šiuos reikalavimus ir priemones sąlygoja:

11.1. vidaus aplinka;

11.2. vandens tiekimas;

11.3. nuotėkų šalinimas;

11.4. kietųjų atliekų šalinimas;

11.5. išorės aplinka.

12. Pagal 11 punkte išvardytus aspektus statinių reikalavimai, jų įgyvendinimo ir kontrolės būdai bei statybos produktų kokybinės savybės nurodytos IV-VIII skyriuose ir A, B, C, D, E informaciniuose prieduose.

13. Apsaugą nuo triukšmo reglamentuoja STR 2.01.01(5):1999 „Esminiai reikalavimai. Apsauga nuo triukšmo“.

IV. VIDAUS APLINKOS REIKALAVIMAI

14. Vidaus aplinkos reikalavimai yra susiję su sveikos vidaus aplinkos žmonėms sukūrimu, reglamentuojant šilumos, apšvietos, oro kokybės, oro drėgnumo, triukšmo reikalavimus.

15. Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo reikalavimai pateikti šiame reglamente, o kiti šilumos ir apšvietos reikalavimai – STR 2.01.01(4):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Naudojimo sauga“ ir STR 2.01.01(6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“.

16. Oro kokybės reglamentavimas yra susijęs su teršalų, įskaitant ir gama spinduliuotę, vidaus aplinkoje ribojimu ar pašalinimu, siekiant, kad statiniuose būtų sukuriamą tinkama gyventojų ir pastatų naudotojų sveikatai vidaus aplinka. Šiuo atveju atsižvelgiama į tokius kriterijus:

16.1. žmonių ir naminių gyvūnų medžiagų apykaitos produktus, tokius kaip vandens garai, anglies dioksidas, kūnų kvapas ir kt.;

- 16.2. pavojingus produktus, tokius kaip vandens garai, anglies monoksidas, azoto oksidai, anglies dioksidas, angliavandeniliai ir kt.;
- 16.3. tabako dūmus;
- 16.4. lakiuosius organinius junginius, tokius kaip formaldehidai, tirpikliai ir kt.;
- 16.5. neorganinės dalelės, tokias kaip smulkios ir stambios dulkės bei skaidulės ore;
- 16.6. mažuosius gyvuosius organizmus, mikroorganizmus (mažuosius vabzdžius, grybelius, bakterijas), taip pat virusus;
- 16.7. radoną ir radioaktyviąsias medžiagas, skleidžiančias gama spinduliuotę;
- 16.8. emisiją iš elektrinių ir elektroninių įrenginių (ozoną ir kt.).
17. Būtina atsižvelgti į visų šaltinių teršalus ir rūpintis oro kokybe (vėdinimu ir kt.). Vidaus aplinkoje esantys sveikatai kenksmingi taršos šaltiniai yra šie:
 - 17.1. statybos produktai, įskaitant šiluminio ir apdailos medžiagas;
 - 17.2. pastatų inžinerinės sistemos, įskaitant degimo prietaisus;
 - 17.3. baldai ir įranga, grindų dangos ir kt.;
 - 17.4. užterštas išorės oras;
 - 17.5. gruntas po pastatu;
 - 17.6. procesai ir veikla, kuri vykdoma pastate (valymas, priežiūra, dažymas, poliravimas, kenkėjų naikinimas, virimas ir kt.);
 - 17.7. gyventojai, naminiai gyvūnai ir augalai;
 - 17.8. karšto vandens, vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemos.
18. Siekiant išvengti teršalų ar sumažinti jų kiekį:
 - 18.1. ribojami jų išmetimai iš šaltinių:
 - 18.1.1. ribojamas medžiagų, kurios gali išskirti teršalus, naudojimas ir toks naudojimas, kai teršalų koncentracija viršija nustatytąją;
 - 18.1.2. ribojamas teršalų išsiskyrimas ore;
 - 18.1.3. sandarinami taršos šaltiniai;
 - 18.1.4. tinkamai įrengiami ir eksploatuojami prietaisai;
 - 18.1.5. projektuojami gaminiai ir konstrukcijos taršos šaltiniams išvengti ar apriboti;
 - 18.1.6. naudojami fungicidai ar kiti biocidai biologinės taršos šaltiniui pašalinti, kai negalima pritaikyti techninių priemonių;
 - 18.2. gerinama oro kokybė, taikant vėdinimą ir valymą:
 - 18.2.1. mechaninį vėdinimą;
 - 18.2.2. natūralų vėdinimą (aeravimą);
 - 18.2.3. vidaus ar tiekiamo oro filtravimą;
 - 18.2.4. vidaus arba tiekiamo oro teršalų absorbciją;
 - 18.3. vykdomos prevencinės priemonės, pvz., neleidžiama tam tikrą laikotarpį po dažymo naudotis patalpa.
19. Reikalavimai įgyvendinami šiais būdais:
 - 19.1. vertinant leidžiamas vidutinės paros ir didžiausias konkrečių teršalų koncentracijas patalpų ore;
 - 19.2. draudžiant ar ribojant tam tikrų medžiagų naudojimą;
 - 19.3. nustatant tinkamus sandarinimo ir apsauginių barjerų sudarymo būdus bei jų išdėstymą;
 - 19.4. ribojant iš medžiagų ir gaminių išskiriamus teršalus;
 - 19.5. nustatant vėdinimo sistemomis tiekiamo į patalpas gryno oro kiekį ir jo apykaitą;
 - 19.6. nustatant tinkamą angų plotą pastato atitvarose mechaninėms vėdinimo sistemoms įrengti;
 - 19.7. vertinant teršalų koncentracijoms įtaką turinčius veiksnius (temperatūrą, drėgnumą ir kt.);
 - 19.8. nustatant matavimo ir (arba) skaičiavimo būdus vidaus oro kokybei įvertinti ir reguliuoti.
20. Statinių oro kokybės reglamentavimo techniniai reikalavimai (pagal A kategorijos suderintas (darniausias) technines specifikacijas):

20.1. vidaus oro kokybės reikalavimai išreiškiami apskaičiuotais ar tiesiogiai išmatuotais teršalų kiekiais, oro kokybės gerinimo būdais, pavyzdžiui, vėdinimo efektyvumu, nustatomu skaičiavimais ar matavimais;

20.2. pastato inžinerinių sistemų reikalavimai (pavyzdžiui, vėdinimo sistemų projektavimo).

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

21. 20 punkte išvardytiems reikalavimams įgyvendinti būtinos suderintos (darniosios) A kategorijos techninės specifikacijos:

21.1. *skaičiavimo būdams:*

21.1.1. prognozuoti oro apykaitą, atsižvelgiant į klimatinės ir vėdinimo sąlygas;

21.1.2. skaičiuoti vidaus teršalų koncentracijas, atsižvelgiant į sunaudotų statybinių medžiagų norminį kiekį patalpose, jų išskirtų teršalų kiekį, oro apykaitą, oro temperatūrą ir drėgnumą;

21.1.3. įvertinti 18 punkte apibrėžtus taršos prevencijos ir mažinimo būdus;

21.2. *matavimo būdams:*

21.2.1. vertinti pastatų vėdinimo efektyvumą;

21.3. nustatyti vidaus teršalus ir matuoti jų koncentracijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

22. Statybos produktų (pagal B kategorijos suderintas (darniąsias) technines specifikacijas), kurie turi įtakos vidaus oro kokybei, eksploatacinių savybių rodikliams nustatyti (jei tai leidžia jų technologija) būtinos suderintos (darniosios) techninės specifikacijos, o ten, kur reikia, – gali būti vertinami tiesiogiai (pvz., degimo prietaisuose).

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

23. 24-29 punktuose nurodytų statybos produktų išvardytos savybės ir rodikliai taikomi visoms statybos produktų grupėms ir sistemoms.

24. Statybos produktų, galinčių išskirti teršalus į pastatų vidaus orą (grindų, pertvarų, sienų ir sienų apdailos, lubų medžiagų, izoliacinių medžiagų, dažų ir lakų, medienos konservantų, klijų, glaistų, drėgmei atsparių membranų, elektros kabelių ir tvirtinimo detalių, grindų glaistų, mūrų, mastikų, komunikacijų ir kt.), savybės ir rodikliai:

24.1. lakiųjų organinių junginių ir kitų teršalų išsiskyrimas, įvertinus (jei reikia) teršalų gaminyje koncentraciją;

24.2. galimybė susidaryti terpei kenksmingiems mikroorganizmams daugintis;

24.3. radioaktyvioji emisija.

25. Oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų savybės ir rodikliai:

25.1. drėkintuvų ir drėgmės surinktuvų (įrenginiai, skirti reguliuoti patalpų oro drėgmę ar tiekiamame į pastatus ore) atveju – vandens garų reguliavimo efektyvumas;

25.2. tiekiamo oro valymo sistemų (bendrųjų vėdinimo ir oro valymo sistemų valdymo įtaisai, oro kondicionieriai languose, blokiniai oro kondicionieriai ir filtrai patalpose ir kt.) atveju:

25.2.1. našumas, išreikštas oro srauto greičiu ir slėgių skirtumu;

25.2.2. teršalų šalinimo iš oro efektyvumas;

25.3. kitų oro kondicionavimo ir vėdinimo įrenginių bei sistemų (vėdinimo angos, atskirų patalpų ištraukiamosios vėdinimo sistemos ventiliatoriai, natūraliosios vėdinimo sistemos (kanalai), mechaninės vėdinimo sistemos, oro kondicionavimo sistemos ir kt.) atveju – oro srautas, oro greitis ir slėgių skirtumas, įskaitant visos sistemos ir jos elementų tinkamą funkcionavimą.

26. Degimo įrenginių (visi degimo įrenginiai, naudojami patalpoms ir vandeniui šildyti, virinti, pavyzdžiui, degimo prietaisai (sujungti su dūmtakiais arba ne), oro įsiurbimo angos: apsauginiai įtaisai ir kitokie valdymo įrenginiai, dūmtakiai, kaminai ir kt.) atveju:

26.1. degimo produktų išskyrimas iš įrenginių normalaus naudojimo metu, įvertinus vėdinimo sąlygas pastate;

- 26.2. dūmtakių matmenys ir sandarumas;
- 26.3. degimo produktų pašalinimo efektyvumas;
- 26.4. apsauginių mechanizmų efektyvumas;
- 26.5. tinkamas oro tiekimas;
- 26.6. kuro tiekimo vamzdžių sandarumas.

27. Taršos emisijos prevencijos ir izoliavimo medžiagų (izoliuojančios tarpinės ir dangos, skirtos užtikrinti kietųjų dalelių, plaušų ir kitų teršalų emisijos nuo paviršių prevenciją, konservantai ir fungicidai, stabdantys mikroorganizmų ir grybelių dauginimąsi) savybėmis ir charakteristikomis apibūdinamas konkrečių teršalų mažinimo efektyvumas.

28. Sandarinimo medžiagų (mastikos ir kitokio pobūdžio medžiagos bei juostos ir medžiagos, naudojamos užtaisyti plyšius ir įtrūkimus, neleidžiančios prasiskverbti dujoms, skysčiams ir garams) savybės ir rodikliai:

- 28.1. laidumas orui, atlikus sandarinimo darbus;
- 28.2. plyšių užtaisymo efektyvumas.

29. Karšto vandens kaupimo ir tiekimo sistemų, konkrečiai nurodant šilumoje plintančių (*legionella*) bakterijų keliamą grėsmę (vandens rezervuarai, vandens minkštinimo įrenginiai, čiaupai, dušų galvutės, poveržlės, sandarikliai, sklendės, kalorifieriai, siurbiai, šilumokaičiai, cisternos, temperatūros valdymo įtaisai, vamzdynai ir kt.), savybės ir rodikliai:

- 29.1. tinkama ir tiksli temperatūros kontrolė;
- 29.2. projektiniai sprendiniai, lengvinantys vandens valymą ir cheminį apdorojimą;
- 29.3. projektiniai sprendiniai, ribojantys vandens aerozolių susidarymą;
- 29.4. projektiniai sprendiniai, minimaliai ribojantys vandens stratifikaciją (siekiant išvengti *legionelle* bakterijų dauginimosi);
- 29.5. vandens tėkmės skatinimas;
- 29.6. projektiniai sprendiniai, ribojantys medžiagų, kuriose gali daugintis grybeliai bei mikroorganizmai, naudojimą.

30. Oro drėgmės reikalavimai susiję su žmonių sveikatos apsauga nuo per didelio ar per mažo drėgmės poveikio.

31. Statiniai turi būti suprojektuoti ir pastatyti taip, kad juose nebūtų žmonių higienai, sveikatai ir aplinkai kenksmingo drėgmės poveikio. Tokie normalios eksploatacijos reikalavimai privalo būti tenkinami per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo laikotarpį.

32. Drėgmė gali paveikti žmonių sveikatą dėl:

- 32.1. per didelio ar per mažo santykinio dydžio;
- 32.2. netiesioginių drėgmės pasekmių, įskaitant pelėsių augimą ant vidinių statinių paviršių ir gaminių bei padidėjusį buitinių dulkių nusėdimą.

33. Oro drėgmė turi būti reguliuojama šiomis priemonėmis:

- 33.1. didinant arba mažinant oro temperatūrą (šildymas, šiluminė izoliacija, aušinimas);
- 33.2. vėdinant patalpas;
- 33.3. drėkinant ar džiovinant vidaus ir į vidų tiekiamą orą;
- 33.4. šalinant ar mažinant šaltinio skleidžiamą drėgmę arba ribojant drėgmę sukeliančią ūkinę veiklą.

34. Drėgmę ant statinių vidinių paviršių ir (arba) statybos produktų viduje būtina reguliuoti:

- 34.1. izoliuojant nuo išorės drėgmės:
 - 34.1.1. apsaugant nuo lietaus, sniego ir kitos infiltracijos į statinius;
 - 34.1.2. apsaugant nuo gruntinio vandens infiltracijos į statinius;
 - 34.1.3. izoliuojant sienas ir grindis. Sienos turi būti tokios, kad iš grunto drėgmė nepatektų į pastatus ir kokią nors statinio dalį, kuri dėl to gali būti sugadinta. Išorinės sienos ir stogai taip pat turi būti nelaidūs lietaus ir sniego prasiskverbimui į pastato vidų; jų neturi sugadinti lietūs ir sniegas, per juos lietūs ir sniegas neturi patekti į jokią dalį, kuri dėl to gali būti sugadinta;
 - 34.1.4. izoliuojant išorinių sienų ir stogo dangą. Dangos medžiagos gali būti: nepralaidžios vandeniui ir pralaidžios ar nepralaidžios garams, atsparios atmosferos poveikiui ir drėgmei;
 - 34.1.5. kad artimiausios prie grunto grindys būtų nepralaidžios ir atsparios grunto drėgmei;

34.2. vengiant kondensacijos ant statinio vidinių paviršių ir elementų:

34.2.1. siekti, kad oro santykinė drėgmė arti paviršiaus būtų mažesnė nei leidžiama (tinkamai derinti šildymą, šiluminę izoliaciją ir vėdinimą);

34.2.2. apdoroti paviršius antiseptikais. Tai tam tikrais atvejais gali sukliudyti augti pelėsiams, tačiau toks apdorojimas paprastai yra laikina priemonė, naudojama, kai negalima taikyti projektavimo sprendinių drėgmės kondensacijai statinio elementuose išvengti;

34.2.3. siekti, kad garų slėgis statinių elementuose būtų mažesnis nei prisotintų garų slėgis (tinkamai projektuoti gaminius ir parinkti medžiagas). Jei drėgmės kondensavimo negalima išvengti, ši neturi viršyti leistinų normų (įvertinus naudojamų medžiagų imlumą drėgmei, jų išdėstymą statinyje ir laiką, reikalingą drėgmei išgaruoti).

35. Statinių (pagal A kategorijos suderintas (darniąsias) technines specifikacijas) reikalavimai:

35.1. oro drėgmei statiniuose reguliuoti – visuotinai taikomi būdai drėgmei nustatyti (įvertinus klimatinės sąlygas, drėgmės susidarymo intensyvumą, statinių tipą ir statinių ar patalpų naudojimą, vėdinimo efektyvumą);

35.2. sandarinti nuo išorės drėgmės – visuotinai taikomi būdai galimam kondensato kiekiui ant statinio vidinių paviršių ir vidaus elementų nustatyti ir galimam išgaravimo lygiui įvertinti (jei reikia, įvertinus įvairias klimatinės sąlygas ir vėdinimo efektyvumą).

Punkto pakeitimai:

Nr. 549, 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

36. Įvertinus statinių tipus bei jų paskirtį, klimatinės sąlygas ir gruntinio vandens savybes, statybos produktų (pagal B kategorijos suderintas (harmonizuotąsias) technines specifikacijas) eksploatacinėms savybėms nustatyti turi būti atsižvelgiama į šias savybes ir charakteristikas:

36.1. šildymo įrenginių (šilumokaičiai ir šildymo aparatai, radiatoriai, šildymo prietaisai, šildymo sistemų valdymo įtaisai) atveju – našumą ir šilumos perdavimą (žr. taip pat STR 2.01.01(6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“);

36.2. oro kondicionavimą ir vėdinimo įrenginius (išskyrus drėkintuvus):

36.2.1. oro srautą ir slėgių skirtumą;

36.2.2. vandens garų išskyrimo, valdymo ir reguliavimo būdus;

36.3. izoliacijos medžiagų (statybos produktai, naudojami pastatų elementams šiltinti, kurie atskiria šildomas patalpas nuo patalpų su žemesne temperatūra (pvz.: išorės sienos ar laiptinės, langai, stogai ir pirmo aukšto grindys) atveju – šiluminės charakteristikos, įvertinus projektavimo sąlygas (žr. STR 2.01.01(6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“);

36.4. fungicidų paviršiams apdoroti atveju – efektyvumas;

36.5. statybos produktų (gaminiai, įskaitant visus statinių elementus, kuriuos veikia krituliai (lietus, sniegas, kruša), gruntinis vanduo ir kitokia išorės drėgmė, pvz.: sienos, langai, stogai ir pirmo aukšto grindys, taip pat jų komponentai ir apdailos medžiagos, izoliacija, hidroizoliacija, dažai, lakai, sandarinimo priemonės ir kt.) atveju:

36.5.1. statinių sienų, sienų apdailos medžiagų atveju – laidumas garams, atsparumas drėgmei, atsparumas atmosferos veiksniams, tirpumas vandenyje, šiluminės charakteristikos (žr. STR 2.01.01(6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“);

36.5.2. atitvarų medžiagų atveju – pralaidumas garams, nepralaidumas vandeniui, siūlių atsparumas lietaus ir sniego poveikiui;

36.5.3. stogų, stogų medžiagų atveju – drėgmės pralaidumas, savybės: atsparumas drėgmei, absorbavimas, išgaravimas į aplinką, sandarumas vandeniui, tirpumas vandenyje, šiluminės charakteristikos (žr. STR 2.01.01(6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“);

36.5.4. pirmo aukšto grindų, rūšių grindų (betonas, kietos medžiagos, hidroizoliacija) atveju – atsparumas drėgmei, garų pralaidumas, šiluminės charakteristikos (žr. STR 2.01.01(6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“);

- 36.5.5. hidroizoliacijos sluoksnių, drėgmei atsparių ekranų atveju – pralaidumas garams, atsparumas drėgmei, nepralaidumas vandeniui, tirpumas vandenyje;
- 36.5.6. sandarių ekranų vandens garų atveju – pralaidumas garams, atsparumas drėgmei;
- 36.5.7. izoliacinių medžiagų, įskaitant ertmių izoliaciją, atveju – pralaidumas garams, siūlių funkcionalumas, atsparumas drėgmei, atsparumas vandeniui, šiluminės charakteristikos (žr. STR 2.01.01(6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“);
- 36.5.8. karnizų, atbrailų atveju – atsparumas vandeniui, siūlių patikimumas;
- 36.5.9. drėgmei atsparių latakų atveju – nepralaidumas vandeniui.

V. VANDENS TIEKIMO REIKALAVIMAI

37. Vanduo, vartojamas gėrimui, buities reikmėms, maisto produktams gaminti, neturi kelti grėsmės žmonių sveikatai.

38. Geriamojo vandens kokybės reikalavimus ir kokybės normas reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai, higienos normos, taip pat Europos Sąjungos Tarybos direktyvos 80/778 EEC ir 98/83 EEC.

39. Rezervuarai, vamzdžiai, armatūra ir kitokie komponentai, sąveikaudami su vandeniu, bei papildomas vandens apdorojimas (pvz.: šildymas, minkštinimas, nukekaminimas ir kt.) neturi pakeisti vandens kokybės taip, kad tai keltų grėsmę žmonių sveikatai.

40. Vandentiekio sistemos įrengiamos įvertinus:

40.1. apsaugos priemonės nuo susimaišymo su nuotėkomis ar dvokiančiu oru bei sąveikos su bet kokiais užterštais pašaliniais skysčiais ar kitokiais teršalais;

40.2. apsaugos priemonės nuo užteršimo mineraliniais ar organiniais teršalais, sukeliamais komponentų, sąveikaujančių su vandeniu ir atsirandančių dėl migracijos ir (arba) korozijos;

40.3. apsaugos priemonės nuo mikrobiologinės taršos;

40.4. apsaugos priemonės nuo užteršimo išoriniais mineraliniais ar organiniais teršalais, susidaranciais dėl vamzdynų nesandarumo ir (arba) teršalų prasiskverbimo.

41. Vamzdynais tiekiamo vandens apsauga nuo užteršimo užtikrinama šiomis priemonėmis:

41.1. sąveikos su užterštu vandeniu ar dvokiančiu oru atveju – įrengiant įtaisus, sulaikančius grįžtamuosius srautus;

41.2. sąveikos su išoriniais skystais ir kitokiais teršalais atveju – kontroliuojant gaminių, naudojamų vandens tiekimo sistemose, hidroizoliacines savybes ir vengiant vamzdynų užterštose teritorijose klojimo;

41.3. teršimo mineraliniais ar organiniais teršalais, išsiskiriančiais iš komponentų, sąveikaujančių su vandeniu, atveju ribojama:

41.3.1. teršalų migracija iš sąveikaujančių su vandeniu medžiagų;

41.3.2. teršalai, susidarę dėl korozijos, senėjimo ar erozijos;

41.4. taršai išoriniais mineraliniais ar organiniais teršalais išvengti būtina užtikrinti sistemų sandarumą;

41.5. siekiant išvengti mikrobiologinio užterštumo, galima taikyti įvairius būdus – chemikalų naudojimą, vandens sistemų be stovinčio vandens zonų projektavimą, mažinant organinių medžiagų vandenyje kiekį ir kt. Vandens tiekimo sistemose naudojamos medžiagos turi būti atsparios mikroorganizmų dauginimuisi ant jų paviršių, sąveikaujančių su vandeniu.

42. Atsižvelgiama į šias statybos produktų (pagal suderintas (darniąsias) B kategorijos technines specifikacijas) savybes:

42.1. medžiagų, sąveikaujančių su vandeniu, atveju – teršalų migraciją, sąlygas mikroorganizmams daugintis;

42.2. vamzdžių, armatūros ir sujungimų atveju – sandarumą, atsparumą korozijai, atsparumą dilimui, pralaidumą teršalams;

42.3. grįžtamojo srauto įtaisų atveju – efektyvumą, srauto kitimą ar slėgio kritimą, mechaninį stiprumą;

42.4. sklendžių ir čiaupų atveju – atsparumą korozijai, atsparumą dilimui, mechaninį stiprumą, srauto lygio efektyvumą;

42.5. cisternų ir rezervuarų atveju – sandarumą, atsparumą korozijai, vandens talpą;

42.6. magistralinių įtaisų atveju – vandens talpą, vandens suvartojimą;

42.7. kitiems gaminiais taikomi 41 punkto reikalavimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

VI. NUOTĖKŲ ŠALINIMO REIKALAVIMAI

43. Statiniai turi būti suprojektuoti ir pastatyti taip, kad nekeltų grėsmės žmonių higienai ir sveikatai bei aplinkai dėl netinkamo nuotėkų (šalinamų kanalizacijos sistemomis medžiagų, įskaitant užterštą vandenį, lietaus vandenį ir dvokiantį orą iš sistemų) tvarkymo.

44. Šie reikalavimai (43 p.) apima šias sritis:

44.1. skysčių patekimą į sistemą ir ištekėjimą iš jos;

44.2. nuotėkų grįžtamąjį srautą į pastatus;

44.3. dvokiančio oro išsiskyrimą;

44.4. mikrobiologinį užterštumą.

45. Tinkamo nuotėkų nuleidimo užtikrinimo priemonės:

45.1. skysčių nutekėjimui iš sistemos išvengti būtina užtikrinti visų kanalizacijos sistemos dalių sandarumą;

45.2. nuotėkų grįžtamajam srautui į pastatus išvengti būtina tinkamai projektuoti statinių kanalizacijos sistemas, jei reikia, įmontuojant sklendes į kanalizaciją prieš galimą grįžtamąjį srautą;

45.3. dvokiančio oro išsiskyrimui išvengti būtina užtikrinanti kanalizacijos sistemos dalių sandarumą. Kanalizacijos sistema ar įrengti specialūs įtaisai turi būti suprojektuoti taip, kad į sistemą patektų grynas oras, o dvokiantis oras nepatektų į gyvenamąją ar ją supančią aplinką. Kanalizacijos sistema turi būti suprojektuota taip, kad būtų išvengta bet kokio nuotėkų susikaupimo;

45.4. mikrobiologinis užterštumas dažniausiai sąlygojamas sanitarinių prietaisų naudojimo. Tam išvengti būtina užtikrinti medžiagų paviršių valomumą, parenkant tinkamų savybių valomų paviršių medžiagas.

46. Atsižvelgiama į šias statybos produktų (pagal suderintas (darniąsias) B kategorijos technines specifikacijas) savybes:

46.1. vamzdžių, armatūros, sujungimų, liukų ir jungčių atveju – nepralaidumą vandeniui, atsparumą korozijai, išleistuvų sandarumą orui (neturi praleisti dvokiančio oro);

46.2. grįžtamojo srauto įtaisų atveju – efektyvumą, mechaninį stiprumą;

46.3. sanitarinių prietaisų atveju – valomumą, formą ir dydį, spartinantį savaiminį apsivalymą;

46.4. lokalinių vandenvalos įrenginių atveju – nepralaidumą vandeniui, atsparumą korozijai, valymo efektyvumą;

46.5. kitiems gaminiais taikomi šio reglamento 44 punkto reikalavimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

VII. KIETŲJŲ ATLIEKŲ ŠALINIMO REIKALAVIMAI

47. Kietosios nekanalizuojamos atliekos (komunalinės atliekos) reiškia visas kietąsias ir pusiau kietąsias (buitinės, komercinės, pramoninės, institucijų bei kitokios prigimtės atliekos) atliekas, kurios gali susidaryti statiniuose. Buitinėmis atliekomis nelaikomos pramoninės, nuodingosios ir pavojingos kietosios atliekos.

48. Statiniai turi būti suprojektuoti ir pastatyti taip, kad jie nekeltų grėsmės žmonių higienai ar sveikatai ir neturėtų aplinkos dėl netinkamo kietųjų atliekų šalinimo.

49. Reikalavimai (48 p.) yra susiję su žmonių sveikatos apsauga nuo grėsmę keliančių medžiagų, objektų ar gyvų organizmų, esančių kietosiose atliekose.

50. Žmonių sveikatai pavojus gali kilti dėl:

50.1. teršalų infiltracijos į gruntinius vandenis;

50.2. dujų susidarymo, nemalonių kvapų ir skysčių plitimo atliekoms pūvant;

50.3. atliekų išsisklaidymo aplinkoje (gyvūnai ar vėjas) ir dėl to galimo infekcijos plitimo;

50.4. musių, kitų vabzdžių ir kirminų, kurie gali sukelti ligas, veisimosi.

51. Gaisras, kilęs dėl netinkamo kietųjų atliekų sandėliavimo, bei triukšmas, skleidžiamas stacionarių ar mobiliųjų sandėliavimo, surinkimo ir apdorojimo įrenginių, taip pat gali kelti grėsmę sveikatai.

52. Tinkamo kietųjų atliekų tvarkymo užtikrinimo priemonės:

52.1. susidariusių dujų emisijos, kvapų ir skysčių, taip pat atliekų filtrato infiltracijos į dirvožemį paskleidimui išvengti būtina užtikrinti atliekų surinkimo įrenginių ir jų dangčių sandarumą surenkant ir sandėliuojant kietąsias atliekas;

52.2. buitinių atliekų puvimui išvengti atliekas būtina presuoti sandėliavimo konteineriuose ir kaip galima greičiau jas pašalinti;

52.3. atliekų tvarkymo sistemos objektai turi būti suprojektuoti taip, kad būtų išvengta atliekų likučių po pašalinimo ir būtų galima kuo greičiau jas sutvarkyti.

53. Statybos produktams (pagal suderintas (darniąsias) B kategorijos technines specifikacijas) ir šių produktų grupėms nustatyti reikia įvertinti:

53.1. kaupimo priemonių (konteineriai, konteinerių priedai, kietųjų atliekų talpyklos) atveju:

53.1.1. formą ir dydį, sąlygojančius valymo efektyvumą;

53.1.2. konteinerių ir dangčių sandarumą;

53.2. surinkimo priemonių (maišai, surinkimo vamzdinių sistemų) atveju – sandarumą.

Punkto pakeitimai:

Nr. 549, 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

VIII. IŠORĖS APLINKOS REIKALAVIMAI

54. Statybos produktai neturi būti pralaidūs teršalams ir nuotėkoms, kurios gali pasklisti aplinkoje ir turėti aplinkai neigiamą poveikį, sukeliant grėsmę žmonių sveikatai, gyvūnams ir augalams bei ekosistemoms. Poveikis aplinkai turi būti nagrinėjamas įvairiais statybinių produktų naudojimo etapais:

54.1. gavybos, gamybos ir statybos procesų metu;

54.2. statinių naudojimo metu;

54.3. griovimo, atliekų tvarkymo, deginimo ar pakartotinio naudojimo metu.

55. Siekiant išvengti būsimos žalos aplinkai, būtina atsižvelgti į statybos produktų įvertinimą per visą jų naudojimo laikotarpį.

56. Statinių skleidžiami teršalai neturi kelti grėsmės žmonių sveikatai ir higienos sąlygoms.

57. Šis reikalavimas yra susijęs su žmonių sveikatos sauga ir aplinkos taršos prevencija. Tokią taršą gali sukelti:

57.1. statybos produktai;

57.2. statinių įranga, įskaitant gaisrinę saugos įrangą;

57.3. statinių inžinerinės sistemos.

58. Statinių poveikis aplinkai turi būti mažinamas:

58.1. ribojant teršalų sklaidą;

58.2. ribojant teršalų emisiją;

58.3. ribojant statybos produktų, statinių įrangos ar jų inžinerinių sistemų, kurios išskiria teršalus, naudojimą.

59. Statinių sukeliamas poveikis orui, dirvožemiui ir vandeniui ribojamas:

59.1. matavimo ar skaičiavimo būdais (kada galima), nustatant teršalų migraciją, sklaidą ar emisiją;

59.2. tinkamai projektuojant statinius.

60. Atsižvelgiama į šių statybos produktų (pagal suderintas (darniąsias) B kategorijos technines specifikacijas) savybes:

60.1. statybos produktų, naudojamų pamatams, poliams, išorės sienoms, grindims, stogams, taip pat granuliuotoms medžiagoms, atveju:

60.1.1. teršalų išsiskyrimą į išorės orą, dirvožemį ir vandenį, įvertinant, jei reikia, teršalų kiekį statybos produkte;

60.1.2. teršalų emisijos mažinimą sandarinant;

60.2. teršiančių medžiagų talpyklų, įskaitant sandarinimo sistemas, atveju:

60.2.1. teršalų išsiskyrimą į orą, dirvožemį ir vandenį;

60.2.2. sandarumą;

60.2.3. signalizacijos sistemos efektyvumą;

60.3. degimo įrenginių, dūmtakių ir kaminų atveju – teršalų išsiskyrimą į orą;

60.4. statinio inžinerinių sistemų (oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemos, barjerai ir sandarinimo sistemos, vamzdynai) atveju – teršalų išsiskyrimą į orą, dirvožemį ir vandenį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [549](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

IX. HIGIENOS, SVEIKATOS IR APLINKOS APSAUGOS NORMUOJAMI PARAMETRAI

61. Statinio esminio reikalavimo „Higiena, sveikata ir aplinkos apsauga“ normuojami rodiklių parametrai nustatomi A ir B kategorijos techninėse specifikacijose.

A priedas (informacinis)

**TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ STATYBOS REGLAMENTO STR 2.01.01(3):1999
TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ SUVESTINĖ „VIDAUS APLINKOS ORO KOKYBĖ IR
DRĖGNUMAS“**

ORO KOKYBĖ – 1

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Statybos produktų teršalai	Riboti medžiagų, išskiriančių būdingus teršalus, naudojimą.	Medžiagų, išskiriančių būdingus teršalus, naudojimo ir kiekio apribojimas. Teršalų koncentracija pastatų vidaus ore leistiniais atvejais. Projektavimo, statybos ar montavimo būdai.	Statybos produktai ir medžiagos, naudojamos statybos produktams.	Lakiųjų organinių junginių ir kitokių teršalų emisija. Tinkama terpė mikroorganizmams daugintis. Radioaktyvioji emisija.
	Riboti teršalų emisiją į pastatų vidaus orą.	Teršalų koncentracija pastatų vidaus ore. Projektavimo, statybos ar montavimo būdai.	Sandarinimo dangos. Sandarinimo priemonės.	Emisijos mažinimo efektyvumas. Plyšių sandarinimo efektyvumas.

ORO KOKYBĖ – 2

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Statybos produktų kilmės teršalai	Mažinti koncentraciją ar pašalinti teršalus naudojant vėdinimo sistemą.	Teršalų koncentracija pastatų vidaus ore. Oro apykaitos efektyvumas. Statinių oro pralaidumo rodikliai. Projektavimo, statybos ir montavimo būdai.	Oro kondicionavimas ir vėdinimas.	Oro srautas, oro srauto greitis ir slėgių skirtumas. Valymo ir priežiūros paprastumas.

		Oro tiekimo angų įrengimas ir išdėstymas, angų plotas, mechaninės vėdinimo sistemos įrengimas.		
--	--	--	--	--

ORO KOKYBĖ – 3

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Teršalai iš grunto	Vengti oro patekimo iš grunto.	Teršalų koncentracija pastatų vidaus ore. Sandarinimo efektyvumas.	Sandarinimo medžiagos, mastikos. Izoliacinės plėvelės.	Plyšių sandarinimo efektyvumas. Teršalų srauto mažinimo efektyvumas.
	Vėdinti po grindimis esančias patalpas.	Teršalų koncentracija vidaus ore. Oro apykaitos intensyvumas po grindimis esančiose erdmėse.	Pagrindžio vėdinimo sistemos komponentai.	Oro srauto charakteristikos. Valymo ir priežiūros paprastumas.
	Pašalinti teršalus iš grunto po pastatu.	Teršalų koncentracija vidaus ore.	Įrenginių teršalams pašalinti komponentai.	Oro srautas. Valymo ir priežiūros paprastumas.
	Mažinti koncentraciją ar pašalinti teršalus naudojant vėdinimo sistemą.	Žr. IA-2 p.1		
Žmonių, gyvūnų ar augalų išskiriami teršalai	Mažinti koncentraciją ar pašalinti teršalus naudojant vėdinimo sistemą.	Žr. IA-2 p.1		

ORO KOKYBĖ – 4

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės

Teršalai iš vandens talpyklų ir tiekimo sistemų	Neleisti atsirasti aerozoliuose <i>legionelle</i> bakterijų ir kitiems kenksmingiems mikroorganizmams. Projektuoti efektyvias, lengvinančias tyrimą, valymą ir cheminį apdorojimą sistemas.	<i>Legionelle</i> bakterijų kiekis sistemose. Sistemose neturi būti medžiagų, tinkamų mikroorganizmams daugintis.	Karšto vandens kaupimas ir tiekimas.	Temperatūros kontrolė. Aerozolių sumažinimas iki minimumo. Stratifikacijos ribojimas. Vandens tėkmės skatinimas. Vengti medžiagų, kuriose gali daugintis mikroorganizmai. Projektuoti sistemas, spartinančias valymą.
	Projektuoti sistemas, palaikančias pastovią temperatūrą, netinkamą <i>legionelle</i> bakterijoms daugintis.	Šalto vandens temperatūra. Karšto vandens tam tikros temperatūros palaikymas. Stratifikacijos ribojimas. Sistemoje naudojamos medžiagos.		
	Projektuoti nuolatinio veikimo sistemas.	Vengti nuosėdų susidarymo.		

ORO KOKYBĖ – 5

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Eksplotacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Teršalai iš degimo įtaisų	Vengti degimo produktų kenksmingos koncentracijos, tinkamai prižiūrėti dūmtakius, kaminus, rūpintis oro tiekimu ir vengti degimo produktų išsiskyrimo bei dujų nutekėjimo iš degimo įtaisų.	Teršalų koncentracija pastatų vidaus ore. Projektavimo, statybos ir montavimo būdai.	Degimo įtaisai (prijungiami ar neprijungiami prie dūmtakių). Avariniai apsauginiai įtaisai bei kiti valymo įrenginiai. Oro tiekimo angos. Dūmtakiai ir kanalai.	Teršalų emisijos kontrolė įprastomis sąlygomis. Efektyvumas ir patikimumas. Tam tikri matmenys ir pralaidumas orui. Matmenys.

				Šilumos ir srauto savybės. Degimo produktų pašalinimo efektyvumas.
--	--	--	--	---

ORO KOKYBĖ – 6

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Teršalai iš pastato tinklų, vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemų	Neleisti daugintis kenksmingiems organizmams ir plisti teršalams.	Tinkamų medžiagų pasirinkimas. Teršalų koncentracija pastatų vidaus ore. Projektavimo, statybos ir montavimo būdai.	Filtravimo sistemos.	Oro valymo efektyvumas. Oro srauto greitis ir slėgių skirtumo poveikis.
	Kontroliuoti pastatų vidaus oro drėgmę.	Pastatų vidaus oro drėgmė.	Drėkintuvai. Drėgmės surinktuvai.	Vandens garų kontrolės efektyvumas.

ORO KOKYBĖ – 7

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Teršalai iš aplinkos oro	Valyti patenkančią orą.	Teršalų koncentracija pastatų išvalytame vidaus ore. Oro įsiurbimo ir išmetimo sistemų projektavimas ir išdėstymas.	Filtrai.	Oro valymo efektyvumas. Oro srautas ir slėgių skirtumo poveikis.
	Sandarinti nekontroliuojamus oro takus.	Teršalų koncentracija pastatų vidaus ore.	Sandarinimo medžiagos.	Plyšių sandarinimo efektyvumas.

DRĖGNUMAS – 1

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai	Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas
---------------------	--	---

	Funkcionavimo reikalavimai	Eksplotacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Patalpų oro drėgmė	Pasirūpinti tinkamu oro drėgmės lygiu.	Pasirūpinti tinkama oro temperatūra. Pasirūpinti tinkama oro apykaita ir tiekiamo ar vidaus oro drėgmė. Pašalinti ar sumažinti drėgmę prie šaltinio ar izoliuoti drėgmę sukeliančią veiklą. Pasirūpinti specialiais valdymo prietaisais.	Šildymo įrenginiai. Oro kondicionavimo ir vėdinimo įrenginiai, įskaitant drėgmės surinktuvus. Valdymo įrenginiai.	Našumas. Žr. 1A – 2. Efektyvumas, patikimumas ir tikslumas.

DRĖGNUMAS – 2

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Eksplotacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Drėgmė ant vidinių paviršių ar gaminių viduje.	Vengti pelėsių augimo ant statinių vidinių paviršių ar gaminių viduje.	Pasirūpinti tinkama oro temperatūra.	Šildymo ir aušinimo įrenginiai.	Našumas (žr. 1A).
	Riboti buitinių dulkių nuosėdas.	Pasirūpinti tinkama oro apykaita ir tiekiamo ar vidaus oro drėgmė.	Oro kondicionavimo ir vėdinimo įrenginiai, įskaitant drėkintuvus, drėgmės surinktuvus.	Žr. lentelę 1A- 2.
	Riboti paviršiaus ir vidaus kondensaciją.	Pasirūpinti tinkama izoliacija ir projektavimu, vengti šalčio tiltelių. Vengti sąlygų, palankių pelėsiams daugintis.	Izoliacijos elementai, tokie kaip sienos, langai, stogai ir grindys. Fungicidai paviršiams apdoroti.	Šiluminės savybės (STR 2.01.01(6):1999). Sandarumas orui. Efektyvumas.

DRĖGNUMAS – 3

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai	Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas
---------------------	--	---

	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Drėgmė ant statinių vidinių paviršių ar gaminių viduje.	Vengti kritulių (lietaus, sniego) ir (arba) gruntinio vandens infiltracijos bei prasiskverbimo į statinius.	Pasirūpinti tinkamu projektavimu.	Sienos, sienų medžiagos.	Pralaidumas garams. Atsparumas drėgmei. Įgeriamumo ir drėgmės išskyrimo geba. Šilumos savybės (žr. STR 2.01.01(6):1999).
			Atitvarinės sienos. Apdailos medžiagos. Apdailos sistemos.	Pralaidumas garams. Sandarumas vandeniui. Sujungimų atsparumas vandens ir sniego prasiskverbimui.
			Stogai, stogų medžiagos.	Pralaidumas garams. Įgeriamumo ir drėgmės išskyrimo geba. Atsparumas drėgmei. Sandarumas vandeniui. Tirpimas vandenyje. Šilumos savybės (žr. STR 2.01.01(6):1999).

DRĖGNUMAS – 4

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Drėgmė ant statinių vidinių paviršių ar gaminių viduje.			Grindys.	Atsparumas drėgmei. Šilumos savybės. Pralaidumas garams.
			Hidroizoliacijos sluoksniai, drėgmei atsparūs ekranai.	Pralaidumas garams. Atsparumas drėgmei. Sandarumas vandeniui. Tirpumas vandenyje.
			Vandens garams sandarūs ekranai.	Garų pralaidumas. Atsparumas drėgmei.
			Izoliacinės medžiagos.	Garų pralaidumas. Sujungimų funkcionalumas. Atsparumas drėgmei. Šilumos savybės ir projektavimo aspektai.
			Karnizai, atbrailos.	Atsparumas vandeniui. Siūlių patikimumas.

		Drėgmei atsparūs latakai.	Nepralaidumas vandeniui.
--	--	------------------------------	-----------------------------

B priedas (informacinis)

**TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ STATYBOS REGLAMENTO STR 2.01.01(3):1999
TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ SUVESTINĖ „VANDENS TIEKIMAS“**

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Vandens tiekimas	Tinkamas gaminių naudojimas sistemose ir efektyvi eksploatacija.	Nurodyti sistemų projektą ir montavimo būdą.		
	Vengti susimaišymo su užterštu vandeniu.	Vengti grįžtamojo srauto.	Grįžtamojo srauto įtaisai.	Efektyvumas. Slėgio kritimas. Mechaninis stiprumas.
	Neleisti sąveikos su išoriniais teršalais.	Netiesti per užterštas teritorijas. Kontroliuoti sandarumą.	Vamzdžiai, armatūra, sujungimai.	Atsparumas korozijai, dilimui. Pralaidumas teršalams.
	Neleisti užteršti vandenis teršalais, susidarančiais dėl medžiagų su vandeniu sąveikos.	Riboti teršalų išsiskyrimą iš sąveikaujančių su vandeniu medžiagų.	Visos su vandeniu sąveikaujančios medžiagos.	Teršalų migracija. Mikroorganizmų dauginimosi sąlygos (statybos produktų geometrinės formos).
		Riboti teršalus dėl korozijos ir senėjimo.	Visos su vandeniu sąveikaujančios medžiagos.	Atsparumas korozijai, dilimui.
	Vengti pernelyg didelio mikrobiologinio užterštumo.	Tinkamas projektavimas, vengiant pavojingų zonų.	Rezervuarai, cisternos, vamzdžiai, armatūra ir sujungimai.	Forma. Sandarumas.

C priedas (informacinis)

**TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ STATYBOS REGLAMENTO STR 2.01.01(3):1999
TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ SUVESTINĖ „NUOTĖKŲ TVARKYMAS“**

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Nuotėkų tvarkymas	Tinkamas gaminių naudojimas sistemose ir efektyvi eksploatacija.	Nurodyti nuotėkų sistemų projektavimo ir įrengimo būdus.		
	Vengti nutekėjimų iš sistemos.	Kontroliuoti sandarumą vandeniui.	Vamzdžiai, armatūra, sujungimai, šulinėliai, prieduobės.	Sandarumas vandeniui. Atsparumas korozijai. Angų sandarumas orui.
	Vengti grįžtamojo nuotėkų srauto.	Tinkamas projektas ir įtaisai, sulaikantys grįžtamąjį srautą.	Grįžtamojo srauto įtaisai.	Efektivumas. Mechaninis stiprumas.
	Vengti dvokiančio oro išsiskyrimo.	Tinkamas projektas. Kontroluoti dangčių sandarumą orui.	Dangčiai ir sandarinimo įtaisai.	Sandarumas orui.
	Vengti biologinio užteršimo.	Garantuoti valymo galimybes.	Sanitariniai prietaisai.	Galimybė valyti. Savaiminiam valymuisi palanki forma.
			Valymo įrenginiai.	Sandarumas vandeniui. Atsparumas korozijai. Apdorojimo efektyvumas.

D priedas (informacinis)

TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ STATYBOS REGLAMENTAS STR 2.01.01(3):1999
TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ SUVESTINĖ „KIETŲ ATLIEKŲ ŠALINIMAS“

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Kietųjų atliekų tvarkymas.	Neleisti plisti teršalams iš atliekų surinkimo ir kaupimo vietų bei kauptis kietosioms atliekoms.	Kontroliuoti higienos sąlygas ir švarumo lygį.	Atliekų kaupimo įrenginiams.	Savaiminiam valymuisi palanki forma ir matmenys.
	Vengti pažeidimų dėl kietųjų atliekų sandėliavimo ir surinkimo.		Dangčiai. Atliekų konteineriai, surinkimo priemonės.	Sandarumas.

E priedas (informacinis)

**TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ STATYBOS REGLAMENTO STR 2.01.01(3):1999
TECHNINIŲ REIKALAVIMŲ SUVESTINĖ „IŠORĖS APLINKA“**

Reguliuojama sritis	Statinių pagal A kategorijos technines specifikacijas reikalavimai		Statybos produktai pagal B kategorijos technines specifikacijas	
	Funkcionavimo reikalavimai	Ekspluatacinių savybių reikalavimai	Statybos produktai ar jų grupės	Savybės
Poveikis išorės aplinkai	Teršalų emisijos, teršalų sklaidimo prevencija.	Teršalų emisijos ir teršalų sklaidimo matavimo ar skaičiavimo būdai.	Statybos medžiagos, naudojamos pamatams, išorinėms sienoms, išoriniams grindiniams, stogams ir biriosios medžiagos.	Teršalų išleidimas į išorės orą, dirvožemį ir vandenį, įvertinus, jei reikia, teršalų koncentraciją gaminiuose. Išleidimo mažinimo faktorius dėl sandarinimo.
			Teršiančių medžiagų talpyklos ir jų sandarinimo sistemos.	Teršalų išleidimas į dirvožemį, vandenį ir orą. Sandarumo, signalizacijos sistemų efektyvumas.
		Užtikrinti tinkamą projektavimą. Pasirūpinti tinkamu projektu.	Degimo įtaisai, dūmtakiai ir kaminai.	Teršalų išleidimas į orą.
	Efektyvių sandarinimo, nuotėkų pašalinimo, valymo operacijų prevencija bei priežiūra.	Sandarinimo, nuotėkų pašalinimo, valymo ir priežiūros būdai.	Tinklai ir sistemos, barjerai bei sandarinimo, oro kondicionavimo, vėdinimo sistemos ir vamzdynai.	

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. 549, 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 106-4776 (2002-11-08), i. k. 102301MISAK00000549

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 420 "Dėl reglamento STR 2.01.01(3):1999 "Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga" patvirtinimo" pakeitimo